

Refleksja i odczuwanie stanów mentalnych swoich i innych towarzyszą nam w życiu codziennym. Wypowiadamy się na temat własnych uczuć i myśli, jak również uczuć i myśli innych osób. Czasem nam się wydaje, że inni ludzie są pod jakimś względem do nas podobni, innym razem – że zupełnie różni. W filozofii, psychologii i innych dziedzinach kognitywistyki, takie przypisywanie stanów mentalnych sobie i innym określa się terminem ‘mentalizacja’.

W swoim doktoracie podejmuję problematykę relacji między samopoznaniem a poznawaniem innych, pokazując, że są one odrębnymi oraz współzależnymi procesami. Podjęmę próbę opisanie takich aspektów ich relacji, jak: wskazanie ich odrębności oraz podobieństw i różnic, scharakteryzowanie ich wzajemnego wpływu, określenie znaczenia rozróżniania między własnym i cudzym stanem mentalnym dla adekwatnej mentalizacji. Metaforycznie można określić moje badania, jako próbę zrozumienia, co robimy, gdy staramy się wejść w czyjeś buty i w... swoje – czyli jak podejmujemy refleksję nad innymi i nad sobą. Rozważam to, czy i jak poznawanie innych i siebie różni się od siebie i w jaki sposób jedno wpływa na drugie i vice versa. Czy to, jak myślę o sobie, wpływa na to, jak myślę o innych? A może obserwacja innych wpływa na to, jak siebie postrzegam. W moim rozumieniu odpowiedzi na te pytania są komplementarne – a poznawanie siebie i innych traktuję jako procesy wzajemnie na siebie wpływające.

Podstawą moich badań są analizy filozoficzne, niemniej jednak, korzystając ze zdobyczy nauk empirycznych, do swoich analiz włączam wyniki badań psychologicznych oraz opisy zaburzeń psychicznych. Efekty moich badań mogą się okazać interesujące nie tylko dla badaczy podejmujących problematykę mentalizacji (filozofów, psychologów, psychiatrów, kognitywistów, neurobiologów), ale również innych osób, które starają się odpowiedzieć na pytanie „co ten człowiek myśli?”.